

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 3 listopada 2014 r.

Poz. 1500

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 14 października 2014 r.

w sprawie egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych

Na podstawie art. 36 ust. 6 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2014, poz. 1450) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) regulamin działania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwanej dalej „Komisją”;
- 2) wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji;
- 3) sposób przeprowadzania egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, zwanego dalej „egzaminem”, w tym terminy przyjmowania zgłoszeń;
- 4) zakres obowiązujących tematów egzaminu;
- 5) sposób i tryb uznawania studiów wyższych, o których mowa w art. 28 ust. 5c ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, zwanej dalej „ustawą”;
- 6) sposób i tryb zwalniania z egzaminu;
- 7) wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania.

§ 2. Ustala się regulamin działania Komisji, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Za udział w egzaminie przysługuje osobom wchodzącym w skład Komisji wynagrodzenie w wysokości:

- 1) 1100 zł – dla przewodniczącego;
- 2) 1000 zł – dla zastępcy przewodniczącego i sekretarza;
- 3) 900 zł – dla każdej z pozostałych osób wchodzących w skład Komisji.

2. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 200 zł.

3. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje również wynagrodzenie za opracowanie pytań testowych w wysokości 60 zł za pytanie. Za sporządzenie zestawu pytań egzaminacyjnych spośród uprzednio opracowanych pytań przysługuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł.

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 1256).

4. W przypadku unieważnienia egzaminu z przyczyn, o których mowa w § 20 ust. 2 i § 21 ust. 3, osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje połowa wynagrodzenia określonego w ust. 1.

§ 4. Wynagrodzenia, o których mowa w § 3, oraz wydatki związane z organizacją i obsługą egzaminów są pokrywane z rachunku bieżącego – subkonta wydatków – Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 5. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest złożenie w Urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego pisemnego wniosku o dopuszczenie do egzaminu w wyznaczonym terminie. Do wniosku należy dołączyć potwierdzenie uiszczenia opłaty egzaminacyjnej.

§ 6. 1. Przewodniczący Komisji ogłasza, na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego, komunikat w sprawie przeprowadzenia egzaminu nie później niż dwa miesiące przed wyznaczonym terminem egzaminu.

2. Komunikat zawiera informację o:

- 1) terminie egzaminu;
- 2) terminie złożenia pisemnego wniosku o dopuszczenie do egzaminu oraz o wymogu dołączenia potwierdzenia uiszczenia opłaty egzaminacyjnej;
- 3) numerze rachunku bankowego, na który należy wnieść opłatę egzaminacyjną;
- 4) godzinie i miejscu przeprowadzenia egzaminu albo informację, że godzina i miejsce przeprowadzenia egzaminu zostaną podane na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego co najmniej na 7 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

§ 7. 1. W razie rezygnacji z przystąpienia do egzaminu opłata egzaminacyjna podlega zwrotowi, pod warunkiem pisemnego zawiadomienia Komisji o rezygnacji, nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu.

2. Przewodniczący Komisji, na wniosek osoby zainteresowanej, może uznać, że nieprzystąpienie do egzaminu było spowodowane ważną przyczyną losową. W takim przypadku opłata egzaminacyjna podlega zwrotowi, nawet jeżeli Komisja została zawiadomiona o rezygnacji z egzaminu w terminie późniejszym niż wskazany w ust. 1.

3. Wniosek o zwrot opłaty w przypadku, o którym mowa w ust. 2, powinien zostać złożony w terminie 30 dni od dnia egzaminu.

4. W przypadku niezawiadomienia Komisji o rezygnacji z przystąpienia do egzaminu zgodnie z ust. 1 lub niezłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, opłata nie podlega zwrotowi.

§ 8. 1. Wejście na salę egzaminacyjną odbywa się po okazaniu dowodu tożsamości.

2. Uczestnik egzaminu potwierdza na liście obecności własnoręcznym podpisem udział w egzaminie.

§ 9. Egzamin odbywa się w obecności co najmniej trzech członków Komisji, w tym przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego, a w razie ich nieobecności – członka Komisji wyznaczonego przez przewodniczącego.

§ 10. 1. Egzamin nie odbywa się, jeżeli w skład Komisji wchodzi mniej niż 3 osoby.

2. Jeżeli egzamin nie odbył się z przyczyny, o której mowa w ust. 1, opłata egzaminacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty za przystąpienie do kolejnego egzaminu. Przepis § 13 stosuje się odpowiednio.

§ 11. 1. Kontrolę nad organizacją i przebiegiem egzaminu sprawują członkowie Komisji.

2. W celu sprawnego przeprowadzenia egzaminu Urząd Komisji Nadzoru Finansowego na wniosek Komisji może zlecić dodatkowym osobom obsługę techniczną egzaminu.

§ 12. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego jest odpowiedzialny za przechowywanie testów egzaminacyjnych.

§ 13. Komisja Nadzoru Finansowego nie zwraca kosztów przystąpienia do egzaminu poniesionych przez uczestnika egzaminu.

§ 14. Egzamin przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających zdającym samodzielną pracę, a Komisji – czuwanie nad przebiegiem egzaminu zgodnym z przepisami.

§ 15. Egzamin jest przeprowadzany w formie testu jednokrotnego wyboru, który składa się ze 100 pytań.

§ 16. Egzamin rozpoczyna się z chwilą otwarcia kopert zawierających testy egzaminacyjne.

§ 17. Egzamin trwa 120 minut.

§ 18. 1. W czasie egzaminu uczestnik egzaminu nie powinien opuszczać sali. W uzasadnionych przypadkach może uzyskać zgodę Komisji na opuszczenie sali – po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się z innymi zdającymi i osobami postronnymi.

2. Na czas nieobecności w sali egzaminacyjnej uczestnik egzaminu przekazuje pracę egzaminacyjną Komisji, która zaznacza na niej czas nieobecności.

§ 19. 1. Komisja może wykluczyć z egzaminu uczestników egzaminu, którzy podczas egzaminu korzystali z cudzej pomocy, posługiwali się materiałami lub urządzeniami niedozwolonymi przez Komisję, pomagali innym zdającym lub w inny sposób zakłócali przebieg egzaminu.

2. Uczestnicy egzaminu wykluczeni z egzaminu mogą ponownie przystąpić do egzaminu po wniesieniu opłaty egzaminacyjnej, nie wcześniej jednak niż po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników.

§ 20. 1. Komisja ma prawo unieważnić lub odwołać egzamin w uzasadnionych przypadkach.

2. W przypadku naruszenia zasad ochrony tajemnicy dotyczącej przeprowadzania egzaminu Komisja może unieważnić egzamin w stosunku do wszystkich uczestników.

3. W przypadku odwołania lub unieważnienia egzaminu z przyczyn, o których mowa w ust. 1, opłata egzaminacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty za przystąpienie do kolejnego egzaminu. Przepis § 13 stosuje się odpowiednio.

§ 21. 1. W egzaminie mają prawo uczestniczyć w charakterze obserwatorów osoby upoważnione przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego.

2. Ogólnopolskie organizacje brokerów mogą zgłosić do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego dwóch wspólnie wyłonionych obserwatorów do udziału w pracach Komisji.

3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości co do przebiegu egzaminu Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego może, na wniosek osób, o których mowa w ust. 1, unieważnić egzamin i zarządzić jego powtórzenie.

4. W przypadku unieważnienia egzaminu z przyczyn, o których mowa w ust. 3, opłata egzaminacyjna zostaje zaliczona na poczet opłaty za przystąpienie do kolejnego egzaminu. Przepis § 13 stosuje się odpowiednio.

§ 22. 1. Komisja sporządza protokół przebiegu egzaminu, w którym podaje się imiona i nazwiska członków Komisji nadzorujących przebieg egzaminu oraz osób, o których mowa w § 21 ust. 1, czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu oraz ważniejsze okoliczności, jakie wystąpiły w trakcie egzaminu. Do protokołu dołącza się wzory testów egzaminacyjnych, listę uczestników egzaminu oraz końcowe wyniki.

2. Dokumenty z egzaminu przechowuje się w archiwum Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego według zasad określonych w odrębnych przepisach. Pisemne prace egzaminacyjne przechowuje się przez okres 5 lat.

3. Dokumenty z egzaminu, pisemne prace egzaminacyjne oraz dokumenty związane z wykonywaniem zadań powierzonych Komisji nie mogą być udostępniane osobom trzecim bez uprzedniej zgody Komisji.

§ 23. 1. Każde pytanie testu jest oceniane według następujących zasad:

- 1) odpowiedź prawidłowa: 1 punkt;
- 2) odpowiedź nieprawidłowa lub brak odpowiedzi: 0 punktów.

2. Za nieprawidłową odpowiedź uważa się również udzielenie więcej niż jednej odpowiedzi na pytanie.

§ 24. 1. Warunkiem zdania egzaminu jest otrzymanie co najmniej 75 punktów.

2. Podstawę oceny stanowią odpowiedzi udzielone przez zdającego egzamin na formularzu testu.

§ 25. Miejsce, sposób, termin i tryb ogłoszenia wyników egzaminu oraz wydawanie zaświadczeń ustala Komisja i podaje do wiadomości zdającym przed rozpoczęciem egzaminu.

§ 26. Osobom, które zdały egzamin, wydaje się w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia wyników zaświadczenie o zdaniu egzaminu.

§ 27. W terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników, na pisemną prośbę uczestnika egzaminu, Komisja może wyrazić zgodę na udostępnienie mu pracy egzaminacyjnej do wglądu w obecności członka Komisji lub innej osoby upoważnionej przez Komisję.

§ 28. 1. Uczestnikowi egzaminu przysługuje prawo pisemnego odwołania się od wyników egzaminu do Komisji w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników.

2. Komisja rozpatruje odwołanie w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.

3. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego powiadamia osobę odwołującą się o sposobie rozstrzygnięcia odwołania przez Komisję przesyłką poleconą w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529), zwaną dalej „przesyłką poleconą”, albo na wskazany adres elektroniczny, o ile wystąpił o to uczestnik egzaminu.

§ 29. Osoby przystępujące do egzaminu przed Komisją wnoszą opłatę egzaminacyjną w wysokości 600 zł na rachunek bieżący – subkonto dochodów – Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 30. Komisja wyznacza terminy egzaminów nie rzadziej niż dwa razy w roku.

§ 31. Obsługę Komisji, w szczególności w zakresie związanym z przeprowadzaniem egzaminów, zapewnia Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 32. Ustala się zakres obowiązujących tematów egzaminacyjnych dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 33. 1. Do wniosku, o którym mowa w art. 28 ust. 5c ustawy, dołącza się dokumenty dotyczące programu kształcenia.

2. Komisja może zwrócić się do wnioskodawcy o uzupełnienie dokumentacji dołączonej do wniosku, o której mowa w ust. 1, oraz o przekazanie dodatkowych informacji.

3. Komisja podejmuje uchwałę w sprawie stwierdzenia uznania studiów wyższych ukończonych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów wyższych uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, które zakresem kształcenia obejmują zakres tematów egzaminacyjnych dla brokerów ubezpieczeniowych lub zakres tematów egzaminacyjnych dla brokerów reasekuracyjnych. Przed podjęciem uchwały Komisja może zasięgnąć opinii ogólnopolskich organizacji brokerów ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych.

4. Uchwałę, o której mowa w ust. 3, Komisja podejmuje nie później niż trzy miesiące od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 28 ust. 5c ustawy.

5. Uchwałę, o której mowa w ust. 3, doręcza się wnioskodawcy przesyłką poleconą.

§ 34. Na podstawie uchwały podjętej przez Komisję, stwierdzającej uznanie studiów wyższych, o której mowa w § 33 ust. 3, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego zawiera z uczelnią umowę, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.²⁾).

§ 35. 1. Do wniosku, o którym mowa w art. 28 ust. 5d ustawy, dołącza się dokumenty potwierdzające ukończenie przez kandydata studiów wyższych, co do których została podjęta uchwała, o której mowa w § 33 ust. 3, oraz dokumenty potwierdzające, że kandydat zdał egzaminy na tych studiach przeprowadzone w formie pisemnej.

2. Komisja zwalnia kandydata z egzaminu w formie uchwały podejmowanej w terminie 30 dni od złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli od ukończenia studiów, o których mowa w art. 28 ust. 5c ustawy, nie upłynęło więcej niż trzy lata.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198.

3. Od uchwały, o której mowa w ust. 2, przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od dnia doręczenia kandydatowi uchwały.

4. Komisja podejmuje uchwałę w sprawie odwołania, o którym mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia doręczenia Komisji odwołania.

5. Uchwały, o których mowa w ust. 2 i 4, doręcza się kandydatowi przesyłką poleconą.

§ 36. Do przeprowadzania egzaminu, co do którego Przewodniczący Komisji ogłosił komunikat w sprawie przeprowadzenia egzaminu przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Finansów: wz. *J. Cichoń*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie działania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz sposobu przeprowadzania egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych (Dz. U. Nr 211, poz. 2056, z 2005 r. Nr 58, poz. 505 oraz z 2008 r. Nr 103, poz. 657), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (Dz. U. poz. 768).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Finansów
z dnia 14 października 2014 r. (poz. 1500)

Załącznik nr 1

**REGULAMIN DZIAŁANIA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ DLA BROKERÓW UBEZPIECZENIOWYCH
I REASEKURACYJNYCH**

§ 1. Regulamin określa organizację, zasady i tryb działania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych.

§ 2. 1. Komisja jest organem kolegialnym, który wszystkie swoje decyzje podejmuje w formie uchwał.

2. Komisja jest zdolna do podejmowania uchwał, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej trzech członków Komisji, w tym przewodniczący lub zastępca przewodniczącego, a w razie ich nieobecności członek Komisji wyznaczony przez przewodniczącego.

3. Komisja podejmuje uchwały zwykłą większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. W przypadku równej liczby głosów za i przeciw decyduje głos przewodniczącego obradom Komisji.

4. Uchwały podpisują wszyscy członkowie Komisji obecni na posiedzeniu.

5. Uchwały Komisji mogą być podejmowane również w formie pisemnej bez odbycia posiedzenia, jeżeli wszyscy członkowie Komisji wyrazili zgodę na podjęcie uchwały w tej formie. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

6. Członek Komisji ma prawo zgłosić zdanie odrębne, które podlega zaprotokołowaniu wraz z uchwałą.

§ 3. 1. Posiedzenia Komisji zwołuje przewodniczący, a w razie jego nieobecności – zastępca przewodniczącego.

2. Komisja może wyznaczyć ze swego składu osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań.

§ 4. 1. Komisja wyznacza osoby odpowiedzialne za przygotowanie testów egzaminacyjnych spośród członków Komisji.

2. Komisja Nadzoru Finansowego na wniosek Komisji może zlecić przygotowanie pytań egzaminacyjnych osobom posiadającym wiedzę w zakresie objętym egzaminem.

3. Członkowie Komisji sprawdzają prawidłowość pytań testowych i wariantów odpowiedzi poszczególnych testów egzaminacyjnych w celu opracowania wzorca prawidłowych odpowiedzi.

ZAKRES OBOWIĄZUJĄCYCH TEMATÓW EGZAMINACYJNYCH DLA BROKERÓW UBEZPIECZENIOWYCH I REASEKURACYJNYCH**I. Zagadnienia wspólne dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych:**

- 1) podstawowe wiadomości z historii ubezpieczeń gospodarczych:
 - a) w Polsce,
 - b) na świecie;
- 2) cechy rozwoju współczesnych ubezpieczeń gospodarczych:
 - a) koncentracja ubezpieczeń,
 - b) interwencjonizm państwa w dziedzinie ubezpieczeń,
 - c) rozwój reasekuracji,
 - d) rozwój działalności lokacyjnej,
 - e) wykonywanie działalności ubezpieczeniowej z wykorzystaniem nowych technologii (zwłaszcza informatycznych),
 - f) wykorzystanie instrumentów pochodnych i alternatywnych w finansowaniu ekonomicznych skutków ryzyka;
- 3) gospodarcze i społeczne znaczenie ubezpieczeń:
 - a) ubezpieczenie jako urządzenie gospodarcze,
 - b) społeczne znaczenie ubezpieczeń;
- 4) funkcje i zasady ubezpieczeń:
 - a) funkcja ochrony ubezpieczeniowej, finansowej, prewencyjnej,
 - b) zasada pewności, pełności, powszechności i szybkości ochrony ubezpieczeniowej;
- 5) wybrane zagadnienia z prawa cywilnego i gospodarczego:
 - a) zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych,
 - b) pojęcie umowy i czynności prawnej,
 - c) zasada swobody umów,
 - d) klauzule abuzywne,
 - e) czynniki kształtujące treść stosunku prawnego,
 - f) forma zawarcia umowy,
 - g) pojęcie zobowiązania,
 - h) pojęcie szkody,
 - i) wady oświadczenia woli,
 - j) przedstawicielstwo i pośrednictwo,
 - k) reprezentacja przedsiębiorców w obrocie gospodarczym,
 - l) umowa agencyjna,
 - m) umowa zlecenia,
 - n) odpowiedzialność cywilna i jej zasady;
- 6) źródła i zasady prawa ubezpieczeniowego:
 - a) źródła i zasady polskiego prawa ubezpieczeń oraz źródła i zasady prawa ubezpieczeń Unii Europejskiej,
 - b) zasady prowadzenia działalności ubezpieczeniowej;
- 7) podstawy prawne działalności brokerskiej;
- 8) podstawy prawne działalności agencyjnej w zakresie ubezpieczeń;
- 9) umowa ubezpieczenia i stosunek ubezpieczenia:
 - a) regulacja prawna umowy ubezpieczenia,

- b) pojęcie zdarzenia losowego i wypadku ubezpieczeniowego,
 - c) zawarcie umowy ubezpieczenia,
 - d) powstanie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń,
 - e) pojęcie i znaczenie ogólnych warunków ubezpieczeń,
 - f) kwalifikacja prawna umowy ubezpieczenia,
 - g) wygaśnięcie stosunku ubezpieczenia;
- 10) polski i jednolity europejski rynek ubezpieczeniowy i reasekuracyjny:
- a) podstawy prawne działania rynku ubezpieczeniowego i reasekuracyjnego,
 - b) podmioty prowadzące działalność ubezpieczeniową i reasekuracyjną,
 - c) pośrednictwo ubezpieczeniowe,
 - d) aktuariusze – rola i zadania,
 - e) Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny,
 - f) Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych,
 - g) Rzecznik Ubezpieczonych,
 - h) nadzór ubezpieczeniowy,
 - i) reprezentant do spraw roszczeń;
- 11) rola i znaczenie reasekuracji i koasekuracji w podziale ryzyka:
- a) koasekuracja i jej rodzaje,
 - b) reasekuracja i jej rodzaje,
 - c) funkcja techniczna i finansowa reasekuracji;
- 12) kryteria wyboru i oceny zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji:
- a) ocena sytuacji finansowej – kapitały własne, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, margines wypłacalności, bilans, rachunek zysków i strat oraz inne wskaźniki finansowe,
 - b) konkurencyjność – zakres oferty, jakość usługi, dostosowanie oferty do potrzeb klientów;
- 13) etyka zawodowa brokera:
- a) sfery powinności brokera wobec klienta, zakładu ubezpieczeń, konkurencji,
 - b) przestrzeganie reguł prawnych, ekonomicznych, społecznych, zawodowych i moralnych,
 - c) sankcje za naruszenie reguł postępowania;
- 14) opodatkowanie działalności brokerskiej podatkiem od towarów i usług;
- 15) czytanie i analiza bilansu oraz rachunku zysków i strat.

II. Zagadnienia egzaminacyjne dla brokerów ubezpieczeniowych:

- 1) podstawowe pojęcia związane z obsługą ubezpieczeń gospodarczych – definicje stosowane w ogólnych warunkach ubezpieczeń;
- 2) procedury zarządzania ryzykiem:
 - a) identyfikacja ryzyka, ocena ryzyka, sposoby eliminacji lub przeniesienia ryzyka,
 - b) opracowanie programu ochrony ubezpieczeniowej i jego realizacja;
- 3) umowa brokerska i odpowiedzialność brokera:
 - a) charakter umowy brokerskiej,
 - b) czynniki kształtujące treść umowy brokerskiej,
 - c) obowiązki wynikające z umowy brokerskiej,
 - d) odpowiedzialność brokera – cywilna, administracyjna, karna i inna;
- 4) inne umowy związane z działalnością brokerską – umowa o współpracy z zakładem ubezpieczeń, umowa o wysokości prowizji i inne;
- 5) ubezpieczenia nietypowe;

- 6) znajomość podstawowych produktów ubezpieczeniowych funkcjonujących na polskim rynku;
- 7) podstawowe dokumenty związane z działalnością brokerską – oferta brokerska, slip brokerski, nota prowizoryczna, dokument ubezpieczenia, rozliczenie się ze składek i z prowizji.

III. Zagadnienia egzaminacyjne dla brokerów reasekuracyjnych:

- 1) reasekuracja i retrocesja – cele i zadania;
- 2) zakres i podstawy prawne działalności reasekuracyjnej w Polsce i Unii Europejskiej;
- 3) charakter prawny umowy reasekuracji;
- 4) procedury stosowane przy zawieraniu i rozliczaniu umów reasekuracyjnych – rozpoznanie rynku, oferta, negocjacje, plasowanie, rozliczanie umów reasekuracyjnych;
- 5) zasady reasekuracji krajowych ryzyk ubezpieczeniowych za granicą.